

บทที่ 4

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงที่มีต่อวินัยในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง ซึ่งเข้าร่วมปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงกับกลุ่มควบคุม ซึ่งอยู่ในชั้นเรียนตามปกติและไม่ได้เข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง โดยมีสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ในระยะทดลองนักเรียนที่เข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงจะมีวินัยในชั้นเรียนสูงกว่าในระยะก่อนการทดลอง
2. ในระยะทดลองและระยะติดตามผลนักเรียนที่เข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงจะมีวินัยในชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน
3. ในระยะทดลองนักเรียนที่เข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงจะมีวินัยในชั้นเรียนสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม
4. ในระยะติดตามผลนักเรียนที่เข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงจะมีวินัยในชั้นเรียนสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการณ์มีวินัยในชั้นเรียนของนักเรียนด้วยการทดสอบค่าที่ปรากฏผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยทั้ง 4 ข้อ ซึ่งนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการณ์มีวินัยในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ในระยะก่อนทดลองและระยะทดลอง ด้วยการทดสอบค่าที่ (t-test) ในตารางที่ 3 ปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการณ์มีวินัยในชั้นเรียนทั้ง 5

พฤติกรรมในระยะทดลองสูงกว่าระยะก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 ซึ่งแสดงว่าผลการวิจัยในตารางที่ 3 สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวคือ นักเรียนที่เข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงจะมีวินัยในชั้นเรียนในระยะทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง

ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการมีวินัยในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ในระยะทดลอง และระยะติดตามผล ด้วยการทดสอบค่าที่ (t-test) ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการมีวินัยในชั้นเรียนทั้ง 5 พฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มทดลองในระยะทดลองไม่แตกต่างกับระยะติดตามผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 ซึ่งผลการวิจัยในตารางที่ 4 สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวคือ นักเรียนที่เข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงจะมีวินัยในชั้นเรียนไม่แตกต่างกันในระยะทดลองและระยะติดตามผล

ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการมีวินัยในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะทดลอง ด้วยการทดสอบค่าที่ (t-test) ปรากฏว่า ในระยะทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองได้ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการมีวินัยในชั้นเรียนทั้ง 5 พฤติกรรมสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 ซึ่งแสดงว่าผลการวิจัยในตารางที่ 5 สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3 กล่าวคือ นักเรียนที่เข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง จะมีวินัยในชั้นเรียนสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มในระยะทดลอง

ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการมีวินัยในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะติดตามผล ด้วยการทดสอบค่าที่ (t-test) ปรากฏว่า ในระยะติดตามผล นักเรียนกลุ่มทดลองได้ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการมีวินัยในชั้นเรียนทั้ง 5 พฤติกรรม สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 ซึ่งแสดงว่าผลการวิจัยในตารางที่ 6 สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 4 กล่าวคือ นักเรียนที่เข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงจะมีวินัยในชั้นเรียนสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มในระยะติดตามผล

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นอภิปรายได้ว่า การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง ซึ่งเน้นที่การช่วยเหลือบุคคลให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งหมายถึง

การเปลี่ยนแปลงระบบควบคุมการรับรู้ของเขาต่อตนเอง บุคคลอื่น หรือสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่ถูกกำหนดโดยโลกภายในของเขา โดยเฉพาะนักเรียนที่มีพฤติกรรมการณ์การมีวินัยในชั้นเรียนน้อย เช่น คุยเล่น หรือนำงานอื่นขึ้นมาทำในขณะเรียน ซึ่งมักจะมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ และมักจะถูกตำหนิจากครูผู้สอน หรือแม้แต่เพื่อนร่วมห้อง พวกเขากำหนดการรับรู้ต่อตนเองในฐานะบุคคลผู้ล้มเหลว ไม่ประสบความสำเร็จในการทำงาน ไม่เป็นที่รักใคร่ของผู้อื่น รู้สึกว่าตนเป็นคนไม่มีค่า ซึ่งการแสดงออกของพฤติกรรมก็จะสอดคล้องกับการรับรู้ของพวกเขา โดยการไม่ยอมรับกฎเกณฑ์ของห้อง ผู้วิจัยพบว่าบรรยากาศของกลุ่มและท่าทีของผู้ในกลุ่มที่เชื่อมั่นในตัวนักเรียนว่า พวกเขาสามารถประสบความสำเร็จได้ถ้าทำให้นักเรียนสามารถเปลี่ยนแปลงการรับรู้ต่อตนเอง และยินยอมที่จะแก้ไขปัญหาวินัยในชั้นเรียนของตน และจากการช่วยเหลือของผู้ในกลุ่มให้นักเรียนได้พิจารณาพฤติกรรมที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และพิจารณาผลที่ตามมาของพฤติกรรมนั้นแล้วช่วยกันวางแผนการกำหนดพฤติกรรมใหม่อย่างเต็มใจ สนับสนุนให้กำลังใจนักเรียนในการประพฤติตนใหม่ตามที่ตกลงกันได้ และถ้านักเรียนไม่ได้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่ตกลงกันได้ ผู้นำกลุ่มจะไม่ยอมรับข้อแก้ตัวแต่ไม่ใช้การลงโทษ และสนับสนุนให้นักเรียนไม่ล้มเลิกความตั้งใจ กระบวนการเหล่านี้สามารถทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมใหม่ที่แสดงออกถึงการมีวินัยในชั้นเรียนเพิ่มขึ้นได้

สำหรับวิธีช่วยให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการณ์การมีวินัยในชั้นเรียนด้วยการให้การศึกษาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงจากการสังเกตของผู้วิจัยในฐานะผู้นำกลุ่ม พบวิธีนี้สามารถทำให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมใหม่ที่สอดคล้องกับผลการวิจัยในบทที่ 3 ดังนี้

การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกี่ยวกับการมีวินัยในชั้นเรียน เช่น ในด้านการนำงานอื่นขึ้นมาทำ ซึ่งนักเรียนมักจะมีข้ออ้างและเหตุผลที่ต้องนำงานอื่นขึ้นมาทำ หรือต้องวาดรูปเล่นในขณะเรียนว่า เบื่อ ง่วงนอน ทำการบ้านไม่เสร็จ ไม่อยากเรียน ถ้าไม่เอางานอื่นขึ้นมาทำก็จะคุยหรือเล่น ซึ่งจะทำให้อาจารย์เห็นและถูกดูได้ สู้หาอะไรมาทำเจียบ ๆ ไม่ได้ อาจารย์ไม่สนใจดี ฯลฯ หรือสมาชิกบางคนได้กล่าวถึงปัญหาที่ทำให้ตนไม่ตั้งใจเรียนเท่าที่ควรว่ามีสาเหตุมาจากครูผู้สอน เช่น อาจารย์บางคนดูมาก อาจารย์ไม่มีเหตุผล อาจารย์ให้งานที่น่าเบื่อหรืออาจารย์ให้งานมาก ทำไม่ทัน ซึ่งกลาสเซอร์ (Glasser, 1965 : 6) อธิบายว่าเป็นลักษณะของบุคคลที่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของตนเอง มักจะปฏิเสธความเป็นจริง กฎเกณฑ์ของสังคมและกล่าวโทษผู้อื่นว่าเป็นสาเหตุของความล้มเหลวของตนเอง ซึ่งการจะช่วย

นักเรียนให้เปลี่ยนแปลงความคิดเช่นนี้จะต้องช่วยทำให้เขาได้ประเมินและปรับปรุงการรับรู้ตนเอง โดยการเผชิญกับความจริง ผู้นำกลุ่มได้เสนอให้นักเรียนทำแบบประเมินพฤติกรรมขณะเรียนของตนเอง (ดูภาคผนวก) เพื่อช่วยเขาในการประเมินพฤติกรรมของตนเองว่าในขณะที่เรียนนั้นเขาได้ทำอะไรบ้าง และการกระทำนั้นถูกต้องและเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งกลาสเซอร์และซุนิน (Glasser and Zunin, 1979 : 299-300) ได้อธิบายเกี่ยวกับการประเมินพฤติกรรมว่า บุคคลจะไม่สามารถเรียนรู้พฤติกรรมใหม่และพัฒนาเอกลักษณ์แห่งความสำเร็จได้ ตราบใดที่เขาไม่รู้ว่เขากำลังทำอะไรอยู่ การช่วยนักเรียนประเมินตนเองโดยการทำแบบประเมินพฤติกรรมขณะเรียนนี้จะทำให้นักเรียนมองตนเองอย่างละเอียดและรับรู้การกระทำของตนอย่างที่เป็นจริง ซึ่งจะมีผลทำให้มีความรับผิดชอบในการแก้ปัญหาของตนเองมากขึ้น ดังเช่นการสนทนา ดังต่อไปนี้

- ด.ช.ต่อ : านชั่วโมงเรียน ผมชอบวาดรูปเล่น เพลินดีครับ
- ผู้นำกลุ่ม : เพลินดี
- ด.ช.ต่อ : ครับ แต่บางทีก็ทำให้ผมไม่ได้ฟังที่อาจารย์อธิบาย
- ผู้นำกลุ่ม : การไม่ได้ฟังอาจารย์อธิบาย มีผลเสียต่อนักเรียนหรือไม่
- ด.ช.ต่อ : ก็มีบ้างครับ บางทีก็ไม่เข้าใจ ทำให้ทำการบ้านไม่ได้ ไม่มีส่งอาจารย์
- ผู้นำกลุ่ม : ไม่มีการบ้านส่งอาจารย์
- ด.ช.ต่อ : ทำให้ผมได้คะแนนน้อย และถูกดุด่าบ่อย ๆ ครับ อย่างเช่นวิชา ส.ป.ช. มีรายงานมากครับ ผมทำไม่เสร็จเลย อาจารย์ก็จะหักคะแนนผม
- ผู้นำกลุ่ม : การวาดรูปในชั่วโมงเรียนก็มีผลเสียต่อนักเรียน
- ด.ช.ต่อ : ก็มีผลเสียครับ งานไม่เสร็จ แถมถูกดุด่าด้วยครับ

หลังจากที่สมาชิกกลุ่มได้ประเมินพฤติกรรมขณะเรียนของตนเองแล้ว ต่างก็มองเห็นว่า สิ่งที่ตนเองกระทำในขณะที่เรียนเป็นสิ่งที่ไม่เกิดประโยชน์แก่ตนเองทั้งในปัจจุบันและอนาคต และมองเห็นถึงสิ่งที่ต้องพยายามกระทำในการควบคุมตนเอง จึงได้มีการตัดสินใจที่

จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตน เช่น จะตั้งใจเรียน ไม่เล่น ไม่คุย ไม่วาดรูป ไม่นำงานอื่นขึ้นมาทำ หรือ ไม่เดินเล่นขณะเรียน

ผู้นำกลุ่มเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มกำหนดแผนการปฏิบัติ เพื่อเพิ่มพฤติกรรมที่มีวินัยในชั้นเรียนของตนเอง ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกได้ตระหนักถึง ความต้องการในการเพิ่มพฤติกรรมกับความเป็นจริงที่ปฏิบัติว่า มีความสอดคล้องที่จะนำไปสู่ความสำเร็จหรือไม่ ซึ่งสมาชิกทุกคนต่างตั้งใจในการกำหนดแผนงานการปฏิบัติของตนเอง เช่น ด.ช. ต้น ได้กำหนดพฤติกรรมที่ต้องการแก้ไข คือ จะไม่วาดรูปเล่น จะตั้งใจฟังอาจารย์สอนและพยายามทำตามที่อาจารย์สั่ง โดยไม่นำของที่ไม่จำเป็นขึ้นมาบนโต๊ะ ด.ช. ต่อให้สัญญาว่าจะไม่วาดรูป และจะไม่นำงานอื่นขึ้นมาทำขณะอาจารย์สอน หรือ ด.ช. ชัน จะแก้ไขเรื่อง การคุยกับเพื่อนโดยกำหนดว่าจะตั้งใจเรียนมากกว่านี้ เลิกคุยกับเพื่อน

ผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มช่วยกันพิจารณาความเป็นไปได้ จากการที่เด็กชายต้นกำหนดว่าจะตั้งใจเรียนมากกว่านี้ ดังเช่นการสนทนาในกระบวนการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม

- ผู้นำกลุ่ม : ชันบอกว่าตั้งใจเรียนมากกว่านี้ บอกได้ไหมว่าจะทำอย่างไร
- ด.ช. ชัน : ก็ฟังที่อาจารย์พูดครับ
- ด.ช. ตา : แล้วถ้าอาจารย์พูดสิ่งที่น่าเบื่อล่ะ นายจะทำอย่างไร
- ด.ช. ชัน : เราก็จะพยายามคิดว่า มันไม่น่าเบื่อซี
- ด.ช. วิม : แต่เราว่า ถ้านายเบื่อมาก ๆ นายต้องหาสมุดขึ้นมาจดสิ่งที่อาจารย์สอน เพราะถ้านายนั่งฟังเฉย ๆ นายจะเบื่อ แล้วก็อาจจะไม่ฟังเลยก็ได้ เหม่อไปเลยเิง
- ผู้นำกลุ่ม : แล้วเพื่อนคนอื่นล่ะคะ มีวิธีการที่ดีกว่าการนำสมุดขึ้นมาจดหรือไม่
- ด.ช. ต้น : ผมว่าเอาสมุดขึ้นมาจดก็ดีนะครับ แต่ผมไม่ค่อยชอบ ผมมักจะใช้วิธีตั้งคำถามอาจารย์ ยิ่งถ้าเบื่อมาก ๆ ก็ต้องถามมาก เราจะได้ไม่เบื่อ แล้วยังได้ความรู้เพิ่มเติมด้วย
- ผู้นำกลุ่ม : แล้วชันล่ะคะ คิดว่าวิธีไหนดีที่สุด
- ด.ช. ชัน : ผมคิดว่าดีทั้งสองอย่างครับ ผมจะลองทำดูครับ

จากรายงานของด.ช. ซันต่อที่ประชุมกลุ่มในครั้งต่อมา ปรากฏว่าเขาไม่สามารถทำได้ตามแผนโดยอ้างว่า "ก็เพื่อนเขาแกล้งผมนี่ครับ ผมเลยต้องพูดกันให้รู้เรื่อง แต่พอดีเสียงดังไปหน่อย อาจารย์เลยได้ยิน" ผู้นำกลุ่มไม่สนใจต่อข้อแก้ตัวเหล่านั้น ไม่วิจารณ์หรือลงโทษแต่ช่วยให้เขาหาวิธีการใหม่ ซึ่งเขาก็บอกแก่กลุ่มว่า "ผมว่าผมทำได้ครับ ผมจะพยายามไม่สนใจถ้าเพื่อน ๆ ชวนผมคุย ผมจะพยายามฟังอาจารย์อธิบาย และทำงานของผมไป" การที่ผู้นำกลุ่มและสมาชิกคนอื่นไม่ล้มเลิกความตั้งใจและเชื่อถือว่าเขาสามารถเปลี่ยนแปลงได้ ทำให้เขามีกำลังใจทำตามแผนการจนสำเร็จ ซึ่งก็มีสมาชิกกลุ่มคนอื่นที่สามารถปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ได้ เช่น ด.ช.ตา "ผมว่าผมเปลี่ยนตัวเองได้ครับ ผมตอบคำถามอาจารย์ได้โดยผมยกมือขึ้นตอบถูก แสดงว่าผมมีความรับผิดชอบในการเรียนในห้องเรียน และผมประทับใจมากที่ผมเรียนเก่งขึ้น" หรือ "ตอนนี้อยู่ในชั่วโมงเรียน ผมไม่เอางานอื่นขึ้นมาทำแล้วครับ ตอนแรกผมคิดว่ามันจะยากนะที่จะห้ามตัวเอง แต่ตอนนี้ผมคิดว่าผมทำได้" และจากการที่สมาชิกกลุ่มสามารถปฏิบัติตามแผนของตนเองได้ ทำให้มีความภาคภูมิใจในตนเอง และรู้ว่าตนเองสามารถทำได้ อันเป็นการก่อให้เกิดความรู้สึกเชิงบวกขึ้น ซึ่งการปรึกษาเชิงจิตวิทยาตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงเชื่อว่า การมีความรู้สึกเชิงบวก (Positive Addiction) เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาความเข้มแข็งของชีวิต ภาวะจิตใจที่มีความรู้สึกทางบวก ทำให้บุคคลสามารถเอาชนะความรู้สึกทางลบได้ และทำให้มีชีวิตในทางสร้างสรรค์ (Corey 1986:246) ดังนั้นเมื่อสมาชิกกลุ่มประสบความสำเร็จจากการปฏิบัติตามแผนเพื่อเพิ่มพฤติกรรมการมีวินัยในชั้นเรียน ได้จึงทำให้เขาเห็นคุณค่าตนเองเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของคูเปอร์สมิธ (Coopersmith 1981:142) ที่พบว่าถ้าบุคคลมีความสามารถตรงตามที่มุ่งหวัง หรือดีกว่าความมุ่งหวังที่กำหนด เขาจะเกิดการเห็นคุณค่าตนเอง

ความรู้สึกเชิงบวกและการเห็นคุณค่าของตนเองของนักเรียนกลุ่มทดลองสะท้อนให้เห็นได้จากการสนทนาระหว่างประชุมกลุ่ม เช่น ดันบอกว่า "เดี๋ยวนี้อาจารย์ชมผมด้วยครับว่าขยันเรียนมากขึ้น และส่งการบ้านได้ครบตามกำหนด ผมรู้สึกดีใจมากครับ และตั้งใจจะปฏิบัติต่อไป" ริมบอกว่า "ผมก็เพิ่งรู้ครับว่าผมทำได้ถ้าผมตั้งใจจริง"

เมื่อพิจารณาจากกระแสกลุ่ม ผู้วิจัยพบว่าการพัฒนาตามหลัก 8 ประการของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง คือ การสร้างสัมพันธภาพ การเน้นที่พฤติกรรมปัจจุบัน การประเมินพฤติกรรม การพัฒนาแผนการเพื่อการเปลี่ยนแปลง

ความมุ่งมั่น การไม่ยอมรับข้อแก้ตัว ไม่ใช้การลงโทษ ไม่ล้มเลิกความตั้งใจ

จากช่วงแรกซึ่งนักเรียนต่างคนต่างพูด ไม่ให้ความสนใจต่อเพื่อน และไม่ตั้งใจฟัง ผู้นำกลุ่ม เมื่อผู้นำกลุ่มได้สร้างสัมพันธภาพด้วยการใช้ท่าทีที่เป็นกันเอง สร้างบรรยากาศที่สนุกสนานด้วยการพูดคุยยกย่องกับนักเรียน ในขณะที่เด็วยกนั้นก็ช่วยนักเรียนให้เปลี่ยนแปลงการรับรู้ต่อตนเองและเพื่อนร่วมกลุ่มให้เห็นความสำคัญของผู้อื่น และการที่นักเรียนได้รับการกระตุ้นให้มีส่วนร่วมในกลุ่ม และด้วยสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับผู้นำกลุ่มเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากระแสนกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับที่กลาสเซอร์และซูนิน (Glasser and Zunin, 1979:73-74) ได้อธิบายถึงสัมพันธภาพอย่างเป็นส่วนตัวว่าเป็นการที่นักจิตวิทยาการศึกษาได้แสดงออกถึงความเชื่อที่มีต่อบุคคลว่าเขาสามารถกระทำสิ่งที่ทำให้เขามีความสุขและมีชีวิตที่ดีขึ้น โดยดำเนินชีวิตอย่างมีความรับผิดชอบด้วยท่าทีที่ดีกว่า เดิมและด้วยความรู้สึกรู้สึกชื่นชมต่อตนเอง ทำให้เขาเห็นคุณค่าของตนเองในด้านที่ไม่เคยเห็นมาก่อน ซึ่งช่วยทำให้เขาเข้าใจและมองเห็นคุณค่าของคนอื่นในตนเองเดียวกัน

การวิจัยครั้งนี้หลักการที่ใช้เวลามากที่สุดคือ การสำรวจพฤติกรรม และประเมินพฤติกรรมในปัจจุบัน เพราะเมื่อนักเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามแผนการของตนเอง ผู้นำก็จะย้อนกลับมาที่หลักการข้อที่ 3 อีกครั้งโดยช่วยทำให้เขาประเมินพฤติกรรมนั้นใหม่ โดยไม่ล้มเลิกความตั้งใจที่จะช่วยเขา จนกระทั่งเขาสามารถเปลี่ยนแปลงได้ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงการยอมรับที่เขาได้จากผู้นำกลุ่มและเพื่อนๆ

ที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นนั้นจะเห็นได้ว่า การที่นักเรียนกลุ่มทดลองได้ผ่านประสบการณ์ของการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง ซึ่งมีผู้นำกลุ่มทำหน้าที่เอื้ออำนวยให้นักเรียนได้ปรับปรุงการรับรู้ที่มีต่อตนเอง สามารถเผชิญกับความจริงและรับผิดชอบต่อการแก้ไขปัญหาของตนเองด้วยท่าทีที่เหมาะสม สามารถวางแผนการเปลี่ยนแปลงที่มีความเป็นไปได้ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงเกี่ยวกับข้อจำกัดและความสามารถของตนเองทำให้นักเรียนสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการมีวินัยในชั้นเรียนให้เพิ่มขึ้นได้